

Informatieblad JJ's

Verlof

Vorbereiding op terugkeer naar de maatschappij

Verlof is een periode dat iemand toestemming heeft om iets te doen, in het bijzonder om afwezig te zijn. Tijdens de periode in een Justitiële Jeugdinstichting (JJ) speelt verlof een belangrijke rol. Met behulp van verlof leert een jongere zich voorbereiden op zijn terugkeer in de maatschappij.

Belang van verlof

Verlof is een onmisbaar onderdeel bij de resocialisatie van jeugdigen die in een Justitiële Jeugdinstichting (JJ) verblijven. Naast het doel van vergelding en bescherming van de maatschappij hebben de JJ's de taak om jongeren te behandelen en hen op te voeden om zo deze jeugdigen terug te laten keren in de samenleving. Door het stapsgewijs toestaan van vrijheden kan op een verantwoorde wijze toegewerkt worden naar de terugkeer in de samenleving. Verlof heeft een structurele plaats binnen de behandeling van iedere jeugdige. Het verloop van het verlof is een toets op het functioneren van de jeugdige buiten het terrein van de JJ.

Soorten verlof

Er zijn twee soorten verlof: het planmatig verlof en het incidenteel verlof.

Incidenteel verlof kan worden aangevraagd als een jongere vanwege onvoorziene omstandigheden (zoals een begrafenis) buiten de instichting moet. Deze vorm van verlof is niet noodzakelijk wijsgerelateerd aan de behandel doelen.

Het planmatig verlof wordt verleend in het kader van een verlofplan dat onderdeel is van het perspectiefplan. In een perspectiefplan staan de behandel doelen waaraan de jongere tijdens zijn verblijf in een JJ werkt. Deze zijn vooraf opgesteld en met de betreffende jeugdige en zijn of haar ouders besproken. Het verlofplan richt zich op een geleidelijke terugkeer in de maatschappij.

Het planmatig verlof kent een opbouw van geringe vrijheden naar steeds meer vrijheden. Het verlof en de stappen naar meer vrijheden vloeien voort uit de behandel doelen en het behandelverloop. Voor iedere stap in het verloftraject wordt een verlofplan opgesteld met een beschrijving van de doelen, activiteiten, risico's en afspraken met betrekking tot het verlof.

De directeur van de JJI dient hiermee een aanvraag in bij de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI). DJI houdt rekening met de mogelijke risico's op onttrekking, slachtoffers en nabestaanden en de algehele rechtsorde. Als DJI geen risico's ziet in het verlenen van verlof wordt namens de minister een machtiging verleend.

Fases van planmatig verlof

Planmatig verlof kent een standaard opbouw: begeleid verlof, eendaags onbegeleid verlof en meerdaags onbegeleid verlof. In 2015 waren er zo'n 23.000 verlofbewegingen van jongeren in de JJ's.

Begeleid verlof

De eerste verlofbewegingen in het verloftraject vinden onder begeleiding plaats. Op deze manier kan de jeugdige onder pedagogische begeleiding oefenen met zijn verlofdoelen. Veiligheid is hierbij ook een belangrijk onderdeel.

Eendaags onbegeleid verlof

Als de begeleidde verloven goed zijn verlopen kan worden overgegaan tot eendaags onbegeleid verlof. Dit kan zijn door bijvoorbeeld therapieën of onderwijs buiten de JJ te volgen, maar ook bijvoorbeeld door familie te bezoeken waarbij de jeugdige leert om te gaan met zelfstandig reizen met openbaar vervoer.

Meerdaags onbegeleid verlof

Bij meerdaags onbegeleid verlof overnacht de jeugdige buiten de inrichting. Meerdaags onbegeleid verlof kan ook ingezet worden wanneer de jeugdige buiten de inrichting onderwijs volgt, stage loopt of behandeling ontvangt. Deze fase wordt vaak gebruikt om te onderzoeken of de jeugdige ook toe is aan deelname aan een scholings- en trainingsprogramma (STP). Bij het STP verblijft de jeugdige buiten de inrichting om onderwijs of een training te volgen, om te werken of voor therapie. Hierbij krijgt de jeugdige begeleiding en toezicht door de (jeugd)redassering. Als de jeugdige zich niet aan de gestelde voorwaarden houdt, wordt hij of zij teruggeplaatst in de JJ.

Dit informatieblad is een publicatie van:
Dienst Justitiële Inrichtingen
Postbus 30132
2500 GC Den Haag

Aan dit informatieblad kunnen geen rechten worden ontleend. DJI aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten in dit informatieblad.

© Dienst Justitiële Inrichtingen, juli 2016